DOMSTOLENS DOM (Femte Afdeling)

6. juli 1993 *

I sag C-242/90 P,

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber først ved ledende juridisk konsulent Henri Étienne og Sean van Raepenbusch, Kommissionens Juridiske Tjeneste, dernæst ved ledende juridisk konsulent Gianluigi Valsesia og Sean van Raepenbusch, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg hos Nicola Annecchino, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagner-Centret, Kirchberg,

appellant,

støttet af

John Allen, Georges-Marc André, Balthasar Benz, Ludger Blasig, Jean-Louis Chomel, David Daly, Marc Debois, Bertrand Delpeuch, Donatella Diane, Martin Dihm, Evangelos Divaris, Michael Gowen, Agnès Guillaud, Anastassios Haniotis, Jill Hanna, Chantal Hebberecht, Jacques Humières, Gerard Kiely, Dirk Lange, Guy Ledoux, Michèle Lemasson, Frédérique Lorenzi, Josefine Loriz-Hoffmann, Christian Rambaud, James Russell, Hermann Spitz og Gerrit Verhelst, tjenestemænd ved Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, ved Solicitor John E. Pheasant, og med valgt adresse i Luxembourg på Advokatkontoret Loesch & Wolter, 8, rue Zithe,

og af

Purificacion Alberdi Anchia, Arnaud Bordes, Aldo Longo, Felix Lozano Gallego, F. Javier Maeztu, Jens A. Munch, Adriaan H. Van Der Meer, Rudy Van Der Stappen, Robert Vanhoorde og Jesus Zorrilla Torras, tjenestemænd ved Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, ved advokaterne Georges

* Processprog: fransk.

Vandersanden og Sylvie Dubois, Bruxelles, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat Alex Schmitt, 62, avenue Guillaume,

og af

Iñigo Ascasibar Zubizarreta, Patric Buggenhout, Peter Blancquaert, Juan Carlos Boixo Perez-Holanda, Elisabeth Bradbury, Anthony John Stefan Chojecki, Aloys De Troch, D. Antonio Fernández Aguirre, Victoria Fleming, Jean-Claude Kirpach, Ingrid Lagneaux-Vencken, Matthias Lösch, Paul Mathieu, Bart Meuleman, Heino von Meyer, Susanne Nikolajsen, Eric-Michel Reversat, Stefaan Swinnen og Constantinos Vardakis ved advokat Denis Waelbroeck, Bruxelles, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat Ernest Arendt, 4, avenue Marie-Thérèse,

og af

Fédération de la fonction publique européenne (FFPE) ved advokat François Jongen, Bruxelles, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat Alex Schmitt, 62, avenue Guillaume,

intervenienter,

angående appel af dom afsagt den 12. juli 1990 af De Europæiske Fællesskabers Ret i Første Instans (Tredje Afdeling) i sag T-35/89, Alessandro Albani, Alberto Caferri, Claudio Caruso og Bruno Buffaria mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, hvori der er nedlagt påstand om delvis ophævelse af denne dom,

de andre parter i appelsagen er

Alessandro Albani, Alberto Caferri, Claudio Caruso og Bruno Buffaria ved advokat Gérard Collin, Bruxelles, og med valgt adresse i Luxembourg hos Fiduciaire Myson SARL, 1, rue Glesener,

støttet af

Union syndicale — Bruxelles ved advokat Jean-Noël Louis, Bruxelles, og med valgt adresse i Luxembourg hos Fiduciaire Myson SARL, 1, rue Glesener,

intervenient,

har

DOMSTOLEN (Femte Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, G.C. Rodríguez Iglesias, og dommerne M. Zuleeg, R. Joliet, J.C. Moitinho de Almeida og F. Grévisse,

generaladvokat: W. Van Gerven
justitssekretær: J.-G. Giraud,

på grundlag af den refererende dommers rapport,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 23. marts 1993,

afsagt følgende

Dom

1 Ved stævning indgivet til Domstolens Justitskontor den 7. august 1990 har Kommissionen i henhold til Domstolens statut (EØF) og de tilsvarende bestemmelser i Domstolens statutter (EKSF og Euratom) appelleret dommen afsagt af Retten i Første Instans den 12. juli 1990 (sag T-35/89, Albani mod Kommissionen, Sml. II, s. 395), for så vidt dommen annullerer alle Kommissionens handlinger i forbindelse med udvælgelsesprøve KOM/A/482 fra og med rettelsen af den anden skriftlige prøve, og retsvirkningerne af denne annullation ikke blev begrænset til, at de oprindelige sagsøgere, nemlig Albani, Caferri, Caruso og Buffaria, blev genindsat i deres rettigheder.

2 Ifølge den appellerede dom har sagen følgende baggrund:

»1. Ved meddelelse om udvælgelsesprøve KOM/A/482, offentliggjort den 12. februar 1987 (EFT C 34, s. 15), indledte Kommissionen en almindelig udvælgelsesprøve på grundlag af kvalifikationsbeviser og prøver med henblik på oprettelse af en ansættelsesreserve af fuldmægtige i den stillingsgruppe, der omfatter lønklasse 7 og 6 i kategori A, på områderne landbrug, fiskeri og samarbejde med udviklingslandene.

2. Ifølge meddelelsen om udvælgelsesprøve skulle prøverne afholdes i to faser, dels en skriftlig dels en mundtlig.

3. Den skriftlige fase var ligeledes opdelt i to successive faser: dels en første skriftlig prøve bestående af en række multiple-choice-spørgsmål med henblik på at vurdere ansøgernes almenviden på de af udvælgelsesprøven omfattede områder; dels en anden skriftlig prøve, af praktisk art, der skulle gøre det muligt at vurdere ansøgernes analyseevne og erfaring i behandling af et sagsmateriale. Kun de ansøgere, der bestod den første skriftlige prøve, fik adgang til at deltage i den anden prøve.

4. Adgang til at deltage i den mundtlige prøve havde de ansøgere, der af et maksimum på 100 point i alt havde opnået mindst 60 point ved de to skriftlige prøver, og som havde opnået den minimumskarakter, der krævedes for hver prøve.

5. De fire sagsøgere var blandt de 877 ansøgere, der blev givet adgang til de skriftlige prøver. Den første skriftlige prøve afholdtes den 20. november 1987 på 19 forskellige steder i Europa, Sydamerika og Australien. Sagsøgerne opnåede minimumskarakteren for stopprøven og mødte op til den anden skriftlige prøve.

6. Ved denne anden skriftlige prøve, hvis varighed var fastsat til tre timer og tredive minutter, anmodede udvælgelseskomitéen ansøgerne om ud fra et sagsmateriale at udarbejde et notat indeholdende højst 800 ord. Notatet, som

skulle adresseres til Kommissionens formand, skulle indeholde en sammenfatning af Revisionsrettens særberetning om ordningen med betaling af eksportrestitutioner på landbrugsområdet samt ansøgerens personlige opfattelse af det behandlede problem.

7. Af de 800 tilladte ord skulle ansøgeren anvende 300 til at udtrykke sin personlige opfattelse. Ansøgerne skulle selv optælle antallet af anvendte ord og indføre tallene i ad hoc-oversigter. Ifølge instrukserne ville overtrædelse af de nævnte betingelser samt aflevering af ulæselige manuskripter medføre, at de afleverede besvarelser ikke blev rettet.

8. Efter afslutningen af den anden skriftlige prøve, men dog inden besvarelserne blev rettet, gav udvælgelseskomitéen opgaveretterne instruks om ikke at rette besvarelser, der klart var for lange, dvs. besvarelser, som indeholdt mere end 1 200 ord.

9. Sagsøgerne bestod ikke den anden skriftlige prøve, da de ikke for de to prøver havde opnået mindst 60 point. De fik derfor ikke adgang til at deltage i den mundtlige prøve, hvilket blev meddelt dem ved skrivelse af 21. marts 1988 fra chefen for afdelingen 'Ansættelse'.

10. Kun 172 ansøgere fik adgang til den mundtlige prøve, hvoraf 167 mødte op.

11. Endelig blev der den 26. maj 1988 udfærdiget en egnethedsliste omfattende 67 ansøgere, som havde bestået prøven.«

3 Dette er baggrunden for, at de oprindelige sagsøgere ved stævning indgivet til Domstolens Justitskontor den 25. maj 1988 anlagde sag mod Kommissionen med påstand om annullation af proceduren i forbindelse med rettelsen af de skriftlige prøver i udvælgelsesprøven KOM/A/482 eller i hvert fald annullation af udvælgelseskomitéens afgørelse om ikke at give dem adgang til de mundtlige prøver.

Sagsøgerne gjorde i det væsentlige gældende, at udvælgelseskomitéen, efter først at have givet ansøgerne en frist for besvarelsen af opgaverne og pålagt dem at anvende et maksimalt antal ord (800) samt forpligtet dem til selv at optælle ordene, derefter fraveg sine egne instrukser og pålagde opgaveretterne ikke at rette prøver, hvis besvarelse indeholdt mere end 1 200 ord.

4 Ved kendelse af 15. november 1989 hjemviste Domstolen sagen til Retten i Første Instans i medfør af artikel 14 i Rådets afgørelse 88/591/EKSF, EØF, Euratom af 24. oktober 1988 om oprettelse af De Europæiske Fællesskabers Ret i Første Instans (EFT L 319, s. 1).

5 Kommissionen anførte for Retten, at kun fem ansøgere havde haft fordel af den anfægtede instruks til opgaveretterne, og at ingen af dem var optaget på listen over bestående ansøgere. Kommissionen kunne dog ikke forelægge Retten noget bevis for sine påstande, idet alle sagens akter var forsvundet.

6 Retten annullerede »rettelsen af den anden skriftlige prøve samt de efterfølgende handlinger i forbindelse med udvælgelsesprøven« og dømte Kommissionen til at betale sagens omkostninger.

7 Kommissionen har til støtte for sin appel påberåbt sig tre anbringender om henholdsvis tilsidesættelse af retssikkerhedsprincippet, tilsidesættelse af proportionalitetsprincippet, idet disse principper skal afvejes mod lovlighedsprincippet, og tilsidesættelse af den almindelige forpligtelse til at begrunde domme. Kommissionen har anført, at den appellerede dom anfægtes, ikke fordi den annullerer rettelsen af den anden skriftlige prøve i forbindelse med udvælgelsesprøven KOM/A/482, men fordi den ved annullationen går længere end til blot at genindsætte de oprindelige sagsøgere i deres rettigheder. Dommen må nemlig opfattes, som om den også annullerer de senere handlinger i forbindelse med udvælgelsesprøven, særlig egnethedslisten og de udnævnelser, der blev besluttet på grundlag af denne liste.

8 Hvad nærmere angår retsforhandlingernes forløb samt parternes anbringender og argumenter henvises i øvrigt til retsmøderapporten. Disse omstændigheder omtales derfor kun i det følgende i det omfang, det er nødvendigt for forståelsen af Domstolen argumentation.

9 Det skal indledningsvis fastslås, at i modsætning til hvad Kommissionen har hævdet, vedrørte eller vedrører hverken retsforhandlingerne eller konklusionen i Rettens dom de udnævnelser, der fandt sted efter en omtvistede udvælgelsesprøve.

10 Udvælgelsesproceduren som omhandlet i tjenestemandsvedtægtens bilag III afsluttes nemlig ved opstillingen af listen over egnede ansøgere og fremsendelsen af denne liste samt en rapport, der er ledsaget af grunde, til ansættelsesmyndigheden. Følgelig kan Rettens afgørelse, der annullerer såvel rettelsen af den anden skriftlige prøve som »de efterfølgende handlinger i forbindelse med udvælgelsesprøven«, ikke opfattes som omfattende en annullation af udnævnelserne.

11 Heraf følger, at appellen må afvises i det omfang, den vedrører Kommissionens påståede forpligtelse til at tilbagekalde udnævnelserne efter den omtvistede udvælgelsesprøve.

12 Kommissionen har gjort gældende, at Retten ikke har afvejet de fire oprindelige sagsøgeres personlige interesse i at kræve hele udvælgelsesproceduren annulleret mod den berettigede forventning hos de ansøgere, der har bestået prøven.

13 Det bemærkes herved, at efter Domstolens praksis er en sagsøgers rettigheder, når en prøve annulleres i forbindelse med en almindelig udvælgelsesprøve med henblik

på oprettelse af en ansættelsesreserve, tilstrækkeligt beskyttet, hvis udvælgelseskomitéen og ansættelsesmyndigheden tager deres beslutninger op til fornyet overvejelse og søger en rimelig løsning på sagen, uden at det er nødvendigt at omstøde resultatet af udvælgelsesprøven som helhed eller at annullere de udnævnelser, som er foretaget på grundlag heraf (dom af 14.7.1983, sag 144/82, Detti mod Domstolen, Sml. s. 2421, præmis 33).

14 Denne retspraksis bygger på nødvendigheden af at forene interesserne hos de ansøgere, der har lidt skade på grund af en ulovlighed i forbindelse med en udvælgelsesprøve, og de øvrige ansøgeres interesse. Fællesskabets retsinstanser skal nemlig tage hensyn til ikke alene nødvendigheden af at genindsætte de forurettede ansøgere i deres rettigheder, men også til de bestående ansøgeres berettigede forventning.

15 For så vidt angår de fire oprindelige sagsøgeres interesser har Retten ikke anført, at den afsagte dom var nødvendig for at bevare deres rettigheder.

16 Under disse omstændigheder har Retten begået en retlig fejl ved at annullere hele den anden skriftlige prøve i forbindelse med udvælgelsesprøven KOM/A/482.

17 Det følger af det ovenfor anførte, at den af Retten i Første Instans afsagte dom af 12. juli 1990 (sag T-35/89, Albani mod Kommissionen, Sml. II, s. 395), som annullerer den af udvælgelseskomitéen for udvælgelsesprøven KOM/A/482 trufne afgørelse vedrørende rettelsen af den anden skriftlige prøve samt de efterfølgende handlinger i forbindelse med udvælgelsesprøven, bør annulleres, for så vidt dommen ikke begrænser retsvirkningerne af denne annullation til, at de fire oprindelige sagsøgere genindsættes i deres rettigheder.

Sagens omkostninger

18 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger. I denne sag må det fastslås, dels at Kommissionens påstande må forkastes, for så vidt som den appellerede dom ikke indebærer, at Kommissionen forpligtes til at tilbagekalde udnævnelserne som følge af den omtvistede udvælgelsesprøve, dels at Albani m.fl. må anses for at have tabt sagen, idet Rettens dom er annulleret, for så vidt den ikke begrænser retsvirkningerne af annullationen af den anden skriftlige prøve i forbindelse med udvælgelsesprøven til, at de blev genindsat i deres rettigheder.

19 Domstolen kan i øvrigt i henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 4, træffe afgørelse om, at andre intervenienter end medlemsstaterne og institutionerne skal bære deres egne omkostninger.

20 Under disse omstændigheder bør hver part, herunder intervenienterne, dømmes til at bære deres egne omkostninger i forbindelse med denne sag, herunder omkostningerne i forbindelse med sagen om foreløbige forholdsregler.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (Femte Afdeling)

1) Dommen afsagt af Retten i Første Instans den 12. juli 1990 (sag T-35/89, Albani mod Kommissionen, Sml. II, s. 395), som annullerer den af udvælgelseskomitéen for udvælgelsesprøve KOM/A/482 trufne afgørelse vedrørende

rettelsen af den anden skriftlige prøve samt de efterfølgende handlinger i forbindelse med udvælgelsesprøven, annulleres, for så vidt dommen ikke begrænser retsvirkningerne af denne annullation til, at de fire oprindelige sagsøgere genindsættes i deres rettigheder.

2) I øvrigt forkastes appellen.

3) Hver part, herunder intervenienterne, bærer deres egne omkostninger i forbindelse med denne sag, herunder omkostningerne i forbindelse med sagen om foreløbige forholdsregler.

Rodríguez Iglesias Zuleeg

Joliet Moitinho de Almeida Grévisse

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 6. juli 1993.

J.-G. Giraud G.C. Rodríguez Iglesias

Justitssekretær Formand for Femte Afdeling